

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 338/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti J., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb/80/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti J., s. r. o., o d m i e t a pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2012 doručená sťažnosť spoločnosti J., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb/80/2008.

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla: *„Žalobou podanou na Okresnom súde... dňa 21. 02. 2008, sa sťažovateľ domáhal, aby súd zaviazal spoločnosť P. s. r. o. ... B... zaplatením sumy 382 975,- Sk s prísľušenstvom...*

V uvedenej právnej veci súd za viac ako štyri roky vytýčil len 3 pojednávania a to 1. 10. 2010, 1. 7. 2011, 20. 4. 2012. Teda s frekvenciou viac ako 9 mesiacov. Všetkých pojednávanií sa navrhovateľ riadne zúčastnil. Ani na jednom pojednávanií sa však nezúčastnil odporca. Svoju neúčast' zakaždým ospravedlnil v deň pojednávania a odôvodnil zahraničnou služobnou cestou...

Pri uplatňovaní svojho práva sťažovateľ využil všetky právne prostriedky, ktoré mu právne predpisy umožňujú. V predmetnej veci sme podali 3 písomné urgencie a to dňa 16. 5. 2008, 1. 10. 2008, a dňa 16. 6. 2010. Zároveň predmetná vec bola niekoľkokrát telefonicky urgovaná.

Dňa 10. 5. 2012 bola predsedkyni Okresného súdu Bratislava I. podaná Žiadosť o odstránenie prieťahov v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov...“

3. Sťažovateľka na základe uvedeného ústavnému súdu navrhla, aby nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, spoločnosti na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb/80/2008 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava I., aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10 000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Ústavný súd sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania - právneho zastúpenia vo výške 784,04 EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa... v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa

odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

7. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd doteraz právoplatne nerozhodol.

8. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľka neuviedla a ani ústavný súd ich nezistil.

9. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je

zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje s'ťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon s'ťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti s'ťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

10. Špecifickosť s'ťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

11. Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľka podala 10. mája 2012 predsedníčke okresného súdu kvalifikovanú s'ťažnosť na priet'ahy v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb/80/2008 (pozri tiež bod 2). Vzhľadom na to, že ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľka doručila ústavnému súdu 16. mája 2012, teda necelý týždeň od podania kvalifikovanej s'ťažnosti adresovanej predsedníčke okresného súdu, posúdil ústavný súd podanie s'ťažnosti na priet'ahy podľa zákona o súdoch zo strany s'ťažovateľky iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto s'ťažnosť mohla mať, pretože neuplynul dostatočne dlhý čas na zjednanie nápravy (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06).

12. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde s'ťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Pokiaľ sťažovateľka v podanej sťažnosti tvrdila (pozri bod 2), že aj v predchádzajúcom období namietala na okresnom súde prietahy v posudzovanom konaní, teda že „... *podali 3 písomné urgencie a... predmetná vec bola niekoľkokrát telefonicky urgovaná...*“, ústavný súd uvádza, že tieto námietky/urgencie nemali náležitosti predpokladané zákonom o súdoch, a preto ich ústavný súd nemohol považovať za kvalifikovanú sťažnosť na prietahy v konaní (adresovanú predsedovi okresného súdu).

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

15. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2012